

Opsamling på kommentarer fra sektorpartnerskabet om retningslinjer for forebyggelse af smitte med COVID-19 ved besøg på plejecentre

Baggrund

Sundhedsstyrelsen blev den 14. april 2020 af Sundheds- og Ældreministeriet bedt om at gå i dialog med en række organisationer og aktører på ældreområdet samt Styrelsen for patientsikkerhed med det formål at udarbejde sundhedsfaglige retningslinjer for, hvordan besøg på plejecentre kan gennemføres med det formål at forebygge og reducere risikoen for smitte med COVID-19 mest muligt.

Retningslinjerne har til formål at beskrive, hvordan besøg kan gennemføres, de beskriver ikke, hvornår besøg er muligt, og hvor på plejecentret de kan foregå. Disse forhold er underlagt de til enhver tid gældende besøgsrestriktioner, som udstedes af Styrelsen for Patientsikkerhed i samarbejde med Sundheds- og Ældreministeriet.

Procedure

Sundhedsstyrelsen har i udarbejdelsen af retningslinjerne haft retningslinjerne i høring hos Styrelsen for Patientsikkerhed og Statens Serum Institut, samt en række kommuner. Sundhedsstyrelsen besluttede derudover, efter stor interesse fra deltagerne i sektorpartnerskabet for åbning af ældreplejen, at sende retningslinjen til kommentering i partnerskabet.

Sundhedsstyrelsen har modtaget kommentarer fra følgende deltagere i partnerskabet:

- FOA
- Dansk Sygeplejeråd
- Dansk Industri
- Selveje Danmark og Dansk Erhverv
- Alzheimerforeningen
- Ældre Sagen
- Danske Ældreråd
- Nationalt Videnscenter for Demens

Høringssvarenes indhold

Nedenfor følger en tematiseret gennemgang af høringssvarene, samt hvordan svarene er søgt imødekommet.

Generelle betragtninger vedr. besøg

Der er i de afgivne høringssvar en række kommentarer, der ikke vedrører de sundhedsfaglige principper for forebyggelse af smittespredning ved besøg, som er formålet med Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Hensynet til livskvalitet versus besøgsrestriktioner

Der er i nogle høringssvar et ønske om, at der skal være en anden afvejning af forholdet mellem besøgsforbud og livskvalitet for beboere i plejebolig. Der udtrykkes et ønske om, at der skal åbnes op for besøg, fordi beboerne lider afsavn under isolationen.

Spørgsmålet omkring mulig lempelse af besøgsrestriktioner er uden for rammerne af disse retningslinjer. Kommentarerne videregives til Styrelsen for Patientsikkerhed og Sundheds- og Ældreministeriet.

Teststrategi

I flere høringssvar udtrykkes der ønske om en offensiv teststrategi på plejecentre, herunder også kort svartid. Målgruppen er både beboere, medarbejdere og pårørende samt frivillige på plejecentre. For sidstnævnte med det formål, at de kan genoptage deres arbejde med aktiviteter på plejecentrene.

Teststrategien på plejecentre, både generelt og i forbindelse med udbrud, er løbende blevet revideret og udbygget efterhånden, som epidemien har udviklet sig. Strategien er ikke en del af disse retningslinjer, men beskrives overordnet i den generelle retningslinje for håndtering af COVID-19 i sundhedsvæsenet, og mere specifikt og operationelt i ”Vejledning om forebyggelse af smitte med COVID-19 på plejecentre, bosteder og andre institutioner”. Kommentarerne vedr. teststrategi videregives til relevante personer i Sundhedsstyrelsen.

Kommentarer til formidling af retningslinjerne

Besøgsrestriktioner

Flere udtrykker forvirring omkring, hvornår besøgsrestriktioner er gældende, og hvad der gælder for henholdsvis inde- og udearealer. Desuden er der også et ønske om en præcisering af, hvad kritiske situationer er samt hvem, der må komme på besøg.

Svar: Disse forhold er som nævnt i indledningen ikke en del af retningslinjerne, men forståelsen af dem har betydning for formidlingen af retningslinjerne for forebyggelse af smitte, *når* besøg gennemføres efter de gældende regler. Derfor er dette nu præciseret flere steder i teksten for at undgå tvivl og misforståelser.

Opbygningen af retningslinjerne

Nogen peger på, at det kan være uklart, om både kapitel 5. og 6. har karakter af anbefalinger. I et enkelt svar foreslås det, at kap. 5 ”Forebyggelse af sygdom” bør udgå for at lette læsningen.

Svar: Den nuværende opbygning og de eksisterende kapitler fastholdes. Det præciseres i kapitel 5, at kapitlet giver viden om forebyggelse af smitte, der er grundlag for anbefalingerne, og at de konkrete anbefalinger kan læses i kapitel 6.

Pixiudgave og øvrig formidling

Der er fra flere parter et ønske om, at der udarbejdes en pixiudgave af retningslinjerne som formidler de konkrete anbefalinger ved besøg.

Svar: Sundhedsstyrelsen overvejer, om det er nødvendigt med en pixiudgave. Sideløbende med udgivelsen af retningslinjerne udarbejdes der en pjece med information til pårørende og plakater med information til pårørende, som plejecentrene kan hænge op. Når disse produkter er færdige, vil relevansen af en evt. pixiudgave bedre kunne afgøres.

Koordination med andre udgivelser vedr. plejecentre

I et høringssvar udtrykkes der ønske om, at alle informationer vedr. plejecentre samles i én publikation. Et andet svar peger på, at det er vigtigt, at retningslinjen er koordineret med det katalog over konkrete eksempler, som Styrelsen for Patientsikkerhed skal udarbejde.

Svar: Generelt vurderer Sundhedsstyrelsen, at det på nuværende tidspunkt vil være for komplekst at samle alle informationer vedr. plejecentre i én publikation, da plejecentre er komplekse organisationer, hvor mange forskellige behov og forhold skal imødekommes med udgivelser. I fht besøg koordinerer Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for patientsikkerhed deres respektive arbejde.

Konkrete kommentarer

En række konkrete kommentarer gik igen i flere høringssvar. De er gengivet nedenfor.

Det ønskes præciseret, at personer med demens også tilhører personer i en særlig risiko.

- Dette er tilføjet

Det skal præciseres hvor mange personer der må være på besøg og besøgenes maksimale varighed skal fastlægges.

- Der tilføjes ikke konkrete angivelser, men det uddybes at omfanget af besøgende og besøg skal fastsættes af den lokale ledelse i fht de konkrete muligheder i de lokale fysiske faciliteter, både ved udendørs- og indendørsbesøg

Forventninger til og ansvar hos pårørende ønskes præciseret

- Dette sker i informationspjecen til pårørende

Det skal præciseres, hvordan og under hvilke forudsætninger andet personale end det sundhedsfaglige personale kan bidrage

- Det er tilføjet at 'ikke sundhedsfagligt personale kan bidrage *ud over* det sundhedsfaglige personale, og at personalet i så fald skal være instrueret i hygiejneregler mv.

Der var forvirring om, hvorvidt håndvask er et krav

- Det præciseres at håndsprit er et alternativ, når håndvask ikke er muligt

Der var i retningslinjen en formulering om, at afklare hvorvidt plejepersonales tilstedeværelse under besøget er hensigtsmæssigt

- Formuleringen udgår, da den blev misforstået som et krav om, at personale helst *skal* deltage. Intentionen var at signalere, at personalet skal støtte op og hjælpe efter ønske under besøget, i dialog med de pårørende.

Under afsnittet ”afstand” stod der, at ’Fysisk kontakt som kys og kram’ skal undgås. Formuleringen har affødt mange reaktioner, da der især i fht beboere med demens er et ønske i nogle høringssvar om, at de skal have mulighed for fysisk kontakt.

- Formuleringen er ændret til ’Fysisk kontakt som kys og kram skal så vidt muligt undgås’. Herved blødes formuleringen op og signalerer, at det vil ske i nogle tilfælde. Det er ligeledes præciseret, at i de tilfælde hvor det ikke er muligt at undgå fysisk kontakt, bør det gøre kortvarigt og med god håndhygiejne. Sundhedsstyrelsen kan ikke ud fra et smitteforebyggende perspektiv pege på, at fysisk kontakt er uproblematisk.